

**Stanovisko habilitační komise
k návrhu na jmenování Ing. Jarmily Šebestové, Ph.D. docentkou
pro obor Podniková ekonomika a management**

Ing. Jarmila Šebestová, Ph.D. požádala o zahájení habilitačního řízení v oboru „Podniková ekonomika a management“ podle ustanovení § 72 zákona o vysokých školách dne 26. května 2017. Obchodně podnikatelská fakulta SU má akreditován obor „Podniková ekonomika a management“ pro habilitační řízení na základě rozhodnutí MŠMT ze dne 14. října 2015, č.j. MSMT-35082/2015 do 1. listopadu 2023.

Děkan prof. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D. dne 12. 6. 2017 navrhnul habilitační komisi ve složení:

Předseda: **prof. Ing. Vojtěch Koráb, Dr., MBA, VUT Brno, FP**

Členové: **prof. PhDr. Jiří Bláha, CSc., VŠB-TU Ostrava, EkF**

doc. Dr. Ing. Ivo Formánek, VŠPP

doc. Ing. Marian Lebieczik, Ph.D., SU v Opavě, OPF

doc. Ing. Boris Popesko, Ph.D., UTB ve Zlíně, FaME -

Habilitační komise byla následně dne 22. 6. 2017 schválena Vědeckou radou SU OPF. Členové komise se seznámili s písemnou dokumentací předloženou uchazečkou a konstatovali, že Ing. Jarmila Šebestová, Ph.D. předložila všechny doklady, které jsou podle § 72 odst. 2 zákona o vysokých školách, pro zahájení habilitačního řízení nezbytné. Ve smyslu téhož ustanovení předložila habilitační práci na téma „Promyšlená strategie nebo jen adaptabilita? Vybrané aspekty chování malých a středních podniků“. Všechny formální požadavky stanovené § 72, zákona o vysokých školách, pro zahájení habilitačního řízení uchazečka splnila.

Pro posouzení habilitační práce byli habilitační komisí dne 8. srpna 2017 jmenováni tito oponenti:

doc. Ing. Hana Mohelská, Ph.D., UHK, FIM

doc. Ing. Roman Zámečník, Ph.D., UTB ve Zlíně, FaME

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D., TU v Liberci, EF

Členové komise posoudili dosavadní vědeckou a pedagogickou kvalifikaci uchazečky pro daný obor a její předcházející pedagogickou praxi a na základě oponentských posudků zhodnotili úroveň habilitační práce.

Posouzení pedagogické a vědecké kvalifikace uchazečky

Ing. Jarmila Šebestová, Ph.D. se narodila dne 30. března 1977 v Třinci. Je absolventkou Slezské univerzity v Opavě, Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné všech akreditovaných stupňů studia. V roce 2007 úspěšně dokončila doktorské studium v oboru Podniková ekonomika a management na SU OPF. Svou pedagogickou činnost zahájila v roce 2004 na Slezské univerzitě v Opavě, Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné, kde v současnosti působí jako odborná asistentka Katedry podnikové ekonomiky a managementu.

Pedagogická činnost

Na fakultě vede přednášky a semináře v šesti předmětech v oboru Ekonomika podnikání v obchodě a službách a v oboru Marketing, management v bakalářském i navazujícím magisterském stupni studia. Doposud vedla 141 diplomových prací. Je spoluautorkou tří učebnic a autorkou či spoluautorkou 10 studijních textů. V rámci mezinárodní pedagogické činnosti přednášela na univerzitách Karelia University (od 2005 do 2016) a Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași (2017).

Vědecko-výzkumná činnost

Ve své vědecko-výzkumné činnosti se věnuje problematice podnikání v MSP v kontextu regionálního rozvoje. Zaměřuje se na jednotlivé aspekty podnikání jako je motivace k podnikání, problematika strategie či specifických směrů podnikání. V průběhu svého působení na SU OPF se aktivně podílela na řešení několika výzkumných projektů financovaných jak z interních zdrojů univerzity (IGS a SGS), tak i externích (GAČR, Dotační titul Moravskoslezského kraje).

GAČR 402/07/0234 Tvorba a využití neprůmyslových klastrů malých a středních podniků, spoluřešitel

IPREG: Innovative policy research for economic growth

<http://www.ipreg.org/default.asp?pagename=projects2.asp> prof. Anders Lündstrom (team leader for Czech Republic) 2006-2008, člen týmu

EWORLD: Entrepreneurship Work in Organizations Requiring Leadership Development cooperation with Dr. W. Scroggings (team leader for Czech Republic, 2008-2010), člen týmu

RRC/07/2014, reg. číslo projektu 14/2014 „Udržitelné podnikání a jeho podpora v kontextu očekávaného socioekonomického vývoje Moravskoslezského (MS) kraje“, financovaného z rozpočtu Moravskoslezského kraje, člen týmu

Interní grant Slezské univerzity - IGS SU 18/2005 Analýza a hodnocení faktorů ovlivňujících podnikatelské aktivity českých firem po vstupu do EU, řešitel

Interní grant Slezské univerzity - IGS SU 24/2007 Analýza a vyhodnocení bariér podnikání MSP v MS Kraji s návrhem opatření k rozvoji, řešitel

Interní grant Slezské univerzity - IGS SU 7/2011 Dilemata teorie a praxe podnikání ve zdravotních službách, řešitel

Interní grant Slezské univerzity - IGS SU 4/2012 Podnikání se sociálním kontextem, řešitel

Studentský grantový systém SU, SGS SU 9/2012 Adaptabilita podnikání v reakci na turbulentní politicko-ekonomicko-sociální a technologické (PEST) prostředí v kontextu udržitelného rozvoje, spoluřešitel

Studentský grantový systém SU, SGS SU 16/2015 Podpora sociálních inovací z fondů EU, řešitel

Publikační činnost

Je autorkou tří monografií, dále několika kapitol v dalších monografiích vydaných v zahraničí. Publikační činnost dále zahrnuje vydání dvou vědeckých článků s IF, osmi vědeckých článků v databázi Scopus a 19 vědeckých článků v časopisech zalistovaných v jiných databázích. Vydala 21 příspěvků z konferencí na WoS, více než 50 dalších příspěvků. V současné době má 21 citací na WoS a 84 citací na Google Scholar.

Celkové hodnocení plnění minimálních požadavků v oblasti publikační a vědecké práce uchazečky

Na základě posouzení předložených publikačních a dalších podkladů habilitační komise konstatuje, že uchazečka splňuje, resp. překračuje minimální požadavky stanovené ve směrnici děkana č. 60/2015 pro habilitační řízení na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné.

Publikační činnost

Závazné minimální požadavky na autorství/významné spoluautorství		Počet	Skutečnost
1	Autorství/významné spoluautorství odborné knižní publikace nebo autorství/významné spoluautorství zahraničních článků ve světovém jazyce s nenulovým IF vyšším než je medián IF oboru ekonomické vědy v roce, kdy byl článek zveřejněn	1	3
2	Odborný článek v časopise, který je evidován ve světově uznávané databázi Web of Science – Journal Citation Reports s přiděleným nenulovým IF	1	1
3	Odborný článek v časopise, který je evidován ve světově uznávané databázi SCOPUS s přiděleným indexem Scientific Journal Rankings (SJR). Články v časopise s nenulovým IF mohou nahradit články SCOPUS	1	4
4	Odborný článek v recenzovaném časopise bez citačního indikátoru (IF, SJR)	8	19

Uznání vědecko-pedagogické práce uchazeče domácí a zahraniční odbornou veřejností

Závazné minimální požadavky		Počet	Skutečnost
1	Citace v publikacích jiných autorů evidované ve světově uznávaných databázích (Web of Science, SCOPUS) bez autocitací	2	21
2	Ostatní citace v publikacích jiných autorů bez autocitací	10	84

Habilitační práce s názvem „Promyšlená strategie nebo jen adaptabilita? Vybrané aspekty chování malých a středních podniků“ je koncipována jako soubor uveřejněných vědeckých prací doplněný komentářem, a to v souladu se zněním § 72, odst. 3b zákona o vysokých školách. Habilitační práce je tvořena souborem šesti samostatných článků, které byly publikovány zejména v časopisech s impakt faktorem (Jimp) a časopisech evidovaných

v databázi SCOPUS (Jsc), v letech 2008 až 2016. Předkládaný soubor vědeckých prací aktivně reaguje na vývoj názorů v oblasti adaptability a strategie v podnikání, a to jak v teoretické tak i praktické rovině, s důrazem na malé a střední podniky. V oblasti teoretické rešerše se práce zabývají vztahem mezi podnikatelským prostředím, podporou podnikání z hlediska zainteresovaných institucí pomocí regionálně orientované politiky a vlastní reakcí podnikatelského subjektu na jednotlivé podněty, ať už z pohledu motivace k podnikání či hospodaření se zdroji podniku a jeho prioritami. Na druhé straně kombinují pohled samotného podnikatelského subjektu z hlediska využívání všeobecně užívaných metod řízení v podniku. Hlavním tématem předloženého souboru publikovaných vědeckých prací je potvrdit propojenost strategického řízení a adaptability chování vybraných podnikatelských subjektů v kontextu jejich životního cyklu a ekonomických změn v regionu, za předpokladu, že adaptabilitu nelze přesně postihnout a kvantitativně měřit. Je tedy souhrnem dílčích výsledků dlouhodobé vědeckovýzkumné činnosti v oblasti malých a středních podniků, kterými je v konečném důsledku prokázáno, že strategie a adaptabilita jsou dvě odlišné proměnné v rámci řízení podniku. Tyto složky se ovšem často navzájem prolínají a společně vedou ke zvýšení úspěšnosti v podnikání. Jednotící myšlenkou a zároveň předmětem zkoumání všech předkládaných prací je zmapovat tuto vzniklou mezeru v bádání segmentu malých a středních podniků, kde je adaptabilita považována za jejich základní vlastnost. Následně jsou vyvozeny závěry v oblasti specifik řízení v tomto segmentu, způsobu měření efektu adaptability s cílem postihnout teoreticko-metodologický posun v chování a tvorbě strategie malých a středních podniků.

Oponentské posudky jsou kladné s dotazy, připomínkami a doporučenými otázkami k obhajobě. Konstatují, že práce odpovídá požadavkům § 72 zákona o vysokých školách. Oponenti doporučují předloženou práci k obhajobě.

Z habilitantkou navržených témat habilitační přednášky bylo k přednesení před Vědeckou radou SU OPF vybráno téma „Využívání metod strategického řízení v segmentu malých a středních podniků: Dlouhodobý pohled“.

Shrnutí vědeckých a praktických přínosů habilitační práce

Podle posudků všech tří oponentů splňuje předložená habilitační práce požadavky na tento typ prací. Jednotliví oponenti hodnotí vědecký a praktický přínos následovně:

doc. Ing. Hana Mohelská, Ph.D.

Výběr tématu habilitační práce hodnotím jako velmi aktuální a vhodný.

Autorka nazvala téma své habilitační práce „Promyšlená strategie nebo jen adaptabilita? Vybrané aspekty chování malých a středních podniků“, nicméně zkoumaná problematika je širší. Práce se zabývá (1) vztahem mezi podnikatelským chováním a metodami strategického řízení v průběhu zvoleného časového úseku. Je zde prezentována vazba strategie a strategických metod na úspěch v podnikání (kapitoly 2 a 3). Dále se práce vztahuje (2) k samotným metodám strategického plánování v malých a středních podnicích v kontextu požadavků podnikatelů. Je zde mimo jiné provedena kauzální analýza jednotlivých faktorů úspěchu v podnikání, která je podpořena detailní deskripcí vlivu místa podnikání na jeho úspěch a jednoznačně ho potvrzuje (kapitoly 4 a 5). Studie rovněž rozpracovává vztah mezi tvorbou strategie a životním cyklem zkoumaného podniku. Je diskutován vztah podnikatelů k existujícím metodám řízení podniku a požadavkům, které kladou vlastníci podniků na čerstvé absolventy škol. Práce propojuje (3) prvek zkoumání o vliv strategie na adaptabilitu a naopak, čímž poskytuje dostatečnou odpověď na otázku, zda jsou tyto dva pojmy samostatnou

veličinou či nikoliv (kap. 6 a 7). Současně je navržena zjednodušená analytická pomůcka QRBITS pro hodnocení strategické pozice podniku (kapitola 7).

Práce nemá definovaný cíl, ten je nahrazený třemi základními rovinami zkoumání. Jde o méně obvyklý postup, ale v této práci, která pokryla více témat, je adekvátní. Podobně je tomu s metodikou, která zvolena s ohledem na souhrn dílčích výsledků dlouhodobé vědeckovýzkumné činnosti v oblasti malých a středních podniků, kterými je v konečném důsledku prokázáno, že strategie a adaptabilita jsou dvě odlišné proměnné v rámci řízení podniku. Tyto složky se ovšem navzájem prolínají a společně vedou ke zvýšení úspěšnosti v podnikání. Oponent považuje toto řešení za funkční, byť z hlediska přehlednosti avizovaný cíl v kapitole 1.1 Úvod do problematiky a cíl habilitační práce uvedený není. Je zde uvedena jednotící myšlenka, resp. předmět zkoumání.

Pro všechny tři části (resp. bloky) je společné, že hlavním výzkumným postupem je experiment. To samozřejmě relativizuje možnost zobecnění výsledků, ale na druhé straně umožňuje se dopracovat ke konkrétním výsledkům a posunout další výzkum. Autorka proto nejprve vysvětluje teoretické koncepty, které jsou předmětem další analýzy.

Oponent hodnotí velmi pozitivně její znalost světové a tuzemské odborné literatury, protože pracuje s nejnovějšími světovými poznatky. Tím prokázala širokou znalost společenských věd, které vstupují – čím dál ve větší míře – do managementu. Všechna tři zkoumaná témata jsou svou povahou tématy interdisciplinárními.

Oponent pozitivně hodnotí srozumitelný a jednoznačný jazyk, kterým je práce napsána. Velká pečlivost byla věnována i formální jazykové stránce, v práci je minimum překlepů nebo drobných opomenutí. Práce je poměrně úsporná, pokud jde o grafy, grafická shrnutí výsledků apod., což vyžaduje vyšší soustředění od čtenáře.

Oponent hodnotí práci pozitivně i pro její prolnutí s výzkumem, který posouvá poznání a ukazuje další potřebné výzkumné směry a témata. Na autorčině přístupu si oponent velmi cení jeho důkladnosti jak při studiu souvisejících vědních disciplín, tak logicky čistých výzkumných postupů.

Oponent považuje předloženou habilitační práci za velmi dobrou a splňující podmínky kladené na habilitační práce a doporučuje ji k dalšímu řízení.

doc. Ing. Roman Zámečník, Ph.D.

Diskuse dotýkající se vztahů mezi podnikovou strategií a adaptabilitou rezonují v literatuře (zejména zahraniční) už téměř padesát let. Autorka však dokázala identifikovat a ve svých výzkumných výstupech rozpracovat existující mezery v této problematice (například návaznost podnikatelského procesu a způsobu strategického řízení, zejména v segmentu MSP). I z těchto důvodů lze považovat zpracovávané téma za vysoce aktuální a potřebnou součást realizace podnikových cílů a záměrů.

Autorka vymezila cíl (téma) práce následovně – „potvrdit propojenost strategického řízení a adaptability chování vybraných podnikatelských subjektů v kontextu jejich životního cyklu a ekonomických změn v regionu, za předpokladu, že adaptabilitu nelze přesně postihnout a kvantitativně měřit“. I když je zřejmé, že cíl práce byl v rámci publikačních výstupů autorky naplněn, v rámci doplňujících komentářů postrádám ucelenou část, která by dokumentovala jeho naplnění.

Habilitační práci lze označit za práci nesoucí prvky výzkumného charakteru. Je možno zdůraznit, že celá předložená práce je kvalitním příspěvkem k řešení dané problematiky, která není dosud v české odborné literatuře adekvátně teoreticky řešena. Dosažené výsledky lze uplatnit jak v pedagogickém a vědecko-výzkumném procesu, tak i v podnikové praxi, která bude i přes nesporný přínos této práce zřejmě permanentně hledat optimální a z hlediska nákladů přijatelné systémy strategického řízení a plánování.

Autorka dospěla, v rámci řešení dané problematiky, k výsledkům, které nejsou převratným zjištěním a daly se očekávat. Vytvořila však komplexní materiál, který dosud v této oblasti v ČR chyběl. V habilitační práci, která čítá 109 stran textu (bez příloh) řeší autorka zvolenou problematiku, spojuje teoretické poznatky s praktickou aplikací a zaujímá postoje k různým problematickým otázkám z oblasti strategického řízení. Je zde použito široké spektrum literatury. Autorka čerpá z velkého množství přístupů a konceptů, což poukazuje na široký přehled ve zkoumané problematice. Cenné jsou autorčiny komentáře k jednotlivým citovaným zdrojům, vysvětlení odborných pojmů a zároveň i poukázání na souvislosti mezi jednotlivými odbornými skutečnostmi z citovaných zdrojů.

Za hmatatelný výsledek práce lze považovat souhrnný analytický nástroj pro analýzu vnějšího prostředí podniku, respektující potřeby národních a evropských požadavků měření dopadů politiky podpory malých a středních podniků.

Jazyková úprava práce (až na pár stylistických chyb) je na výborné úrovni.

Zaměření výzkumů pouze na Moravskoslezský kraj, který má oproti jiným regionům ČR svá specifika, může být poněkud subjektivní. Autorka se to snaží částečně řešit komparací s Jihomoravským krajem v jednom z publikačních výstupů.

Oponent se domnívá, že část práce věnující se náležitostem typu diskuse, určení přínosů pro vědu, rozvoj oboru a praxi by měla být rozsáhlejší a komplexnější. Oponent postrádá zde bližší specifikaci limitů realizovaného výzkumu a nástin možností dalšího výzkumu.

V rámci souboru uveřejněných vědeckých prací by bylo žádoucí, aby autorka u publikací se spoluautorstvím blíže specifikovala svůj vlastní přínos.

Na základě podrobného prostudování předložené habilitační práce konstatuji, že habilitační práce splňuje standardní požadavky kladené na habilitační práce v oboru Podniková ekonomika a management. Oponent proto doporučuje habilitační práci k obhajobě před vědeckou radou.

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.

Zvolené téma zaměřené na problematiku strategického řízení v podmínkách malých a středních podniků (dále MSP), faktorů, které ho ovlivňují, a zkoumání jeho stavu v českých podnicích, je předmětem řady výzkumů i jiných autorů, lze ho proto považovat za vysoce aktuální. Z předloženého materiálu vyplývá, že se habilitantka problematice strategického myšlení a plánování, jeho faktorům, nástrojům a specifikám v prostředí MSP dlouhodobě věnuje a výsledky svého výzkumu publikuje v recenzovaných tuzemských a zahraničních časopisech.

Text je koncepčně formován tak, že syntetický komentář k publikovaným článkům je chápán jako uvozující, tzn., že vysvětluje některé základní pojmy (strategie, adaptabilita), poukazuje na vybrané literární poznatky, uvádí metodiku provedených výzkumů a shrnuje stěžejní výsledky, již publikované v časopisech a monografiích. Publikované články a jedna kapitola z monografie jsou poté chápány jako „kapitoly“ habilitační práce.

V úvodní části (kap. 1.1) je téma zasazeno do širšího rámce a podle nadpisu by zde měl být uveden cíl práce. Hlavním tématem – mělo být uvedeno hlavním cílem – je poté potvrdit propojenost strategického řízení a adaptability chování vybraných podnikatelských subjektů z hlediska jejich životního cyklu a ekonomických změn v regionu. Určité neostře vyjádření hlavního cíle práce se poté odráží i v tom, že konec odstavce (nahore na s. 3) je zakončen odkazy na cizí autory. Není tak úplně zřejmé, kde končí výzkumné otázky a kde literární rešerše. V dalším textu blíže charakterizuje zaměření teoretických rešerší v publikovaných článcích. Další podkapitola (1.2) poměrně zdařile charakterizuje obsah publikovaných článků. Články vycházejí z dlouhodobě realizovaného výzkumu habilitantky. Její výzkum je realizován v podmínkách ČR s akcentem na Moravskoslezský kraj. Závěry jsou ovšem porovnávány s jinými regionálními studii na národní a evropské úrovni. Další podkap. 1.3 se věnuje teoretickému ukotvení práce. Obsahuje hlavní výsledky literární rešerše. V kap. 1.4 je popsán

metodologický aparát využitý v habilitační práci. Text je poměrně obsáhlý z hlediska popisu použitých metod zkoumání, ale zároveň poměrně strohý z pohledu realizovaných výzkumů (např. oponent postrádá vymezení základních a výběrových souborů v jednotlivých výzkumech, použité zdroje dat). Závěr této podkapitoly na s. 20 poté konfrontuje výsledky výzkumu s jinými autory, což již přesahuje rámec této kapitoly. Tato část, ovšem v rozšířeném formátu, by patřila spíše do podkapitoly „Diskuze“, která však v práci zcela chybí. Poslední podkapitola (1.5) obsahuje hlavní výsledky a závěry. Habilitantka došla k závěru, že tvorbu strategie ovlivňuje řada faktorů adaptability (vnitřní a vnější). Přílišná dynamika, adaptabilní chování a časté změny v řízení vedou k nestálosti a nevyváženosti manažerských rozhodnutí. Na druhé straně je adaptabilita chování nezbytná, protože vychází z životního cyklu podniku. Dílčím výsledkem výzkumu habilitantky je vytvoření souhrnného modelu faktorů, ovlivňujících chování MSP. Zároveň potvrdila, že MSP preferují adaptabilitu, aniž by zohledňovaly zpracování strategického plánu. Jak uvádí habilitantka na s. 22, některé studie mají především regionální rozměr ve vazbě na Moravskoslezský kraj, což však oponent nepovažuje za závadu. Při zkoumání podnikatelského prostředí a chování MSP je důležitá znalost místních reálií. Za přínos rovněž oponent považuje vytvoření analytického nástroje QRBITS, který pomůže zjistit strategickou pozici podniku a převažující vlivy adaptability. Celkově lze konstatovat, že souhrnný komentář je místy až příliš stručný. Oponent postrádá zejména část diskuze, konfrontující výsledky výzkumu s jinými autory, náměty na budoucí směřování výzkumu v dané oblasti a podrobnější představení vybraných výsledků výzkumu. Některé tyto pasáže se samozřejmě nacházejí v publikovaných článcích, kde se však různě opakují, nehledě na to, že články jsou psány zčásti v češtině a zčásti v angličtině. Kompaktnější pojetí souhrnného komentáře by bylo přínosnější. Na druhou stranu je patrné, že habilitantka se problematice řízení a chování MSP věnuje dlouhodobě a výsledky výzkumu dokáže publikovat ve vědeckých časopisech, které procházejí náročným recenzním řízením. Práce je zpracována přehledně, v logické struktuře, s minimálním počtem překlepů a bez gramatických chyb. Přes výše uvedené určité nedostatky představuje předložená habilitační práce kompaktní celek rozvíjející vědní poznatky v oblasti strategického řízení malých a středních podniků. Oponent proto doporučuje práci k obhajobě před vědeckou radou.

Závěrečné stanovisko habilitační komise

Na základě dosavadní vědecké a pedagogické práce, která je dokladována v přílohách i v habilitační práci, s přihlédnutím k jejímu pozitivnímu hodnocení jmenovanými oponenty, habilitační komise posoudila pedagogickou praxi, pedagogickou a vědeckou způsobilost uchazečky a na základě výsledků tajného hlasování

navrhuje

Vědecké radě SU OPF, aby po přednesení habilitační přednášky a po úspěšném obhájení habilitační práce, byla Ing. Jarmila Šebestová, Ph.D. jmenována

docentkou pro obor Podniková ekonomika a management.

Výsledek tajného hlasování:

Počet členů komise přítomných hlasování: 5

Pro: 5

Proti: 0

Neplatných: 0

Výsledky tajného hlasování (hlasovací lístky) jsou uloženy na oddělení vědy a výzkumu SU OPF v Karviné.

Karviná, 20. 10. 2017

prof. Ing. Vojtěch Koráb, Dr., MBA

prof. PhDr. Jiří Bláha, CSc.

doc. Dr. Ing. Ivo Formánek

doc. Ing. Marian Lebiezík, Ph.D.

doc. Ing. Boris Popesko, Ph.D.

